

Status	Datum vergadering Gedeputeerde Staten	Eindtermijn
Openbaar	31 oktober 2023	n.v.t.

Onderwerp

Samenwerkingsovereenkomst Nationaal Park Hollandse Duinen 2024-2028

Advies

1. Aan te gaan de Samenwerkingsovereenkomst Nationaal Park Hollandse Duinen 2024-2028 met Dunea, Staatsbosbeheer, Stichting Nationaal Park Hollandse Duinen en de gemeente Den Haag waarin is opgenomen dat de provincie zich inspant om Nationaal Park Hollandse Duinen op te nemen in de provinciale Omgevingsvisie, het uitvoeringsprogramma NP Hollandse Duinen waar mogelijk te stroomlijnen met provinciale uitvoeringsprogramma's en projecten in het gebied, de zichtbaarheid van NP Hollandse Duinen te vergroten en trekker te zijn van of mee te werken aan projecten en/ of programma's die bijdragen aan de doelstellingen van Nationaal Park Hollandse Duinen.
2. Vast te stellen de brief aan Provinciale Staten waarmee de Samenwerkingsovereenkomst Nationaal Park Hollandse Duinen 2024-2028 ter kennisname wordt aangeboden.
3. Vast te stellen de publiekssamenvatting over de Samenwerkingsovereenkomst Nationaal Park Hollandse Duinen 2024-2028.

N.B. Aangezien de Commissaris van de Koning, na rechtsgeldige besluitvorming door GS, bevoegd is de juridische binding aan te gaan, is het advies aan hem een machtiging af te geven aan B. Potjer, gedeputeerde voor Energie, Natuur, Omgevingswet, IPO bestuur en gebiedsgedeputeerde Kust en Duinen ZH-PLG van de provincie Zuid-Holland, om de Samenwerkingsovereenkomst Nationaal Park Hollandse Duinen 2024-2028 met Dunea, Staatsbosbeheer, Stichting Nationaal Park Hollandse Duinen en de gemeente Den Haag namens de Provincie Zuid-Holland te ondertekenen.

Besluit GS

Vastgesteld met een machtiging voor de portefeuillehouder om in de brief aan PS meer kader en achtergrond/historie t.a.v. dit gebied en de samenwerking hierbinnen op te nemen en hierin ook mee te nemen dat bepaalde partijen een andere rol gaan nemen in dit samenwerkingsverband..

Bijlagen

1. Samenwerkingsovereenkomst Nationaal Park Hollandse Duinen 2024-2028.
2. Brief aan Provinciale Staten waarmee de Samenwerkingsovereenkomst Nationaal Park Hollandse Duinen 2024-2028 ter kennisname wordt aangeboden.
3. Machtiging CdK aan gedeputeerde B. Potjer om de Samenwerkingsovereenkomst te tekenen.

1 Toelichting voor het College

Nationaal Park Hollandse Duinen (hierna NPHD), de brede kuststrook van Hoek van Holland tot aan Hillegom, is een prachtig en geliefd gebied. Het begint in zee en loopt via het weidse landschap van zeereep, jonge duinen en besloten duinvalleities met bijzondere flora en fauna door tot de bosrijke landgoederen op de laatste landinwaarts gelegen strandwal. Waardevolle natuur staat voorop, maar er is ook plaats voor cultuur, waterwinning, toerisme, woningbouw, landbouw en overige economie.

Het gezamenlijke doel van de ruim 50 gebiedspartners is om de bijzondere natuur, landschap en cultureel erfgoed in het gebied beter te ontwikkelen en te beschermen, voor en met de inwoners. Gebiedspartners hebben hun eigen verantwoordelijkheden hierin, zo werken zij onder andere aan:

- Het creëren van robuuste ecologische verbindingen tussen de natuurgebieden.
- Het anders inrichten van het watersysteem, belangrijk om de biodiversiteit in stand te houden en te verbeteren.
- Het zorgen voor de vaak kwetsbare natuur in combinatie met de recreatieve druk in het gebied.

Sinds 2021 werken de provincie Zuid-Holland, Dunea, Staatsbosbeheer, Stichting Nationaal Park Hollandse Duinen, gemeente Den Haag, het Hoogheemraadschap van Rijnland en het Hoogheemraadschap van Delfland via een samenwerkingsovereenkomst die eind 2023 afloopt, aan de ambities en doelstellingen van NPHD. De provincie Zuid-Holland treedt als sturingspartner op in deze samenwerking. Dat betekent dat wij niet alleen werken aan de ambities en doelstellingen van het Nationaal Park maar ook mede verantwoordelijk zijn voor de aansturing van de werkorganisatie en het uitvoeringsprogramma van NPHD. Gezien het grote enthousiasme van gebiedspartners om met NPHD aan de slag te zijn en de samenwerking die tot stand is gebracht wil de provincie Zuid-Holland haar rol als sturingspartner van Nationaal Park Hollandse Duinen voortzetten voor de jaren 2024-2028.

De gemeente Den Haag stapt hierbij voor twee jaar in. Of zij hun rol in de Stuurgroep na 2025 voortzetten hangt onder andere af van het al dan niet verkrijgen van de officiële status Nationaal Park. Gedeputeerde Potjer gaat samen met de voorzitter van de Stichting Nationaal Park Hollandse Duinen nog een bestuurlijk gesprek aan met de gemeente Den Haag om te bespreken of zij zich langjariger willen committeren en wat daarvoor nodig is.

Het Hoogheemraadschap van Rijnland heeft ervoor gekozen om als strategisch partner verder te gaan omdat zij dat beter vinden passen. Zij werken door aan de doelen en opgaven van en in Nationaal Park Hollandse Duinen maar zien voor zichzelf geen rol meer in de aansturing van de werkorganisatie en het uitvoeringsprogramma. Het Hoogheemraad van Delfland beraadt zich nog op de keus tussen sturingspartner of strategisch partner, de invulling van de rol van de Stuurgroep is hierbij voor hen van belang. Als zij sturingspartner willen blijven stappen zij later in de Samenwerkingsovereenkomst Nationaal Park Hollandse Duinen 2024-2028 (hierna SOK NPHD).

De provincie Zuid-Holland ziet meerwaarde in het voorzetten van de samenwerking omdat dit past bij de doelen en ambities van de provincie voor een gezond en sterk water-, bodem-, en ecologisch systeem. Samen met direct betrokkenen en gebiedsdeskundigen, zoals de partners van NPHD, beschermen we natuurgebieden door de doelen uit de Vogel en Habitatrichtlijn, de Kaderrichtlijn

Water en de Klimaatwet uit te voeren. De provincie streeft naar vitale hoogwaardige natuur en fraaie landschappen die beginnen bij de voordeur en zich uitstrekken tot de kernen van onze natuur- en groengebieden, verbonden met water en erfgoed. Door overal natuur- en landschapswaarden te versterken, wordt gewerkt aan het behoud en herstel van de biodiversiteit en aan een aantrekkelijke omgeving. Het natuurlijke systeem is daarbij de basis voor de economie, ruimtelijke ontwikkeling en leefomgeving.

Nationale Parken dragen er aan bij dat de karakteristieke natuur, landschappen en biodiversiteit behouden blijven en dat bezoekers van deze Nederlandse parels kunnen blijven genieten. Educatie, beleving en onderzoek staan daarbij centraal. De gebiedsidentiteit van het nationaal park en het verhaal over hoe mens en natuur samengaan zijn de verbindende factor tussen alle betrokken partijen en zorgen voor verwevenheid tussen mens, natuur, cultuur, erfgoed en landschap. De werkorganisatie van NPHD zorgt voor verbinding, samenspraak en netwerk tussen de partners, jaagt middels het uitvoeringsprogramma NPHD projecten van de partners aan die bijdragen aan de doelen en ambities en zorgt voor communicatie, educatie en onderzoek. Gedeputeerde Staten hechten belang aan de functionaliteit van Nationale Parken en maakt daarom beleid gericht op een integrale versterking van deze parken. Dit is opgenomen in het coalitieakkoord 2023-2027.

De SOK NPHD bevat de afspraken over inzet in middelen, doelen en aansturing van de werkorganisatie tussen de sturingspartners. Daarnaast zegt provincie Zuid-Holland in artikel 3 lid 1 toe om zich op een aantal specifiek benoemde punten in te spannen zoals opname van Nationale Parken in de provinciale Omgevingsvisie, het uitvoeringsprogramma NP Hollandse Duinen waar mogelijk te stroomlijnen met provinciale uitvoeringsprogramma's en projecten in het gebied, de zichtbaarheid van NP Hollandse Duinen te vergroten en trekker te zijn van of mee te werken aan projecten en/ of programma's die bijdragen aan de doelstellingen van Nationaal Park Hollandse Duinen.

In de SOK NPHD is opgenomen dat de Stichting Nationaal Park Hollandse Duinen jaarlijks tot en met 2028 een bijdrage van € 121.000,- inclusief BTW bij de provincie Zuid-Holland aanvraagt voor activiteiten die bijdragen aan de genoemde doelstellingen in artikel 1 van de SOK NPHD. Inclusief BTW omdat de Stichting Nationaal Park Hollandse Duinen de BTW niet kan verrekenen en de BTW wel subsidiabel is. Daarnaast is in de SOK NPHD in artikel 4.6 opgenomen dat de bijdrage in overleg met de partners jaarlijks kan worden geïndexeerd op basis van de Consumentenprijsindex (CPI) van het CBS waarbij geldt 2024 = 100.

De andere sturingspartners zeggen gezamenlijk € 346.000,- voor 2024 en voor 2025 toe aan de Stichting Nationaal Park Hollandse Duinen. Voor de jaren daarna is dit € 246.000,- per jaar omdat de gemeente Den Haag alleen voor 2024-2025 financiering heeft toegezegd.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW	: € 500.000,00
Totaalbedrag incl. BTW	: € 605.000,00
Programma	: Ambitie 5 - Versterken natuur in Zuid-Holland
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's.

In de provinciale begroting van 2024 is structureel een bedrag van € 121.000,- opgenomen bij het onderdeel Nationale Parken om deze subsidie beschikbaar te stellen. De jaarlijkse indexatie zal elk jaar bij de nieuwe begroting (periode 2025-2028) worden gezien.

Juridisch kader

De CdK is bevoegd om, nadat GS rechtsgeldig hebben besloten, op grond van artikel 176 Provinciewet de juridische binding tot stand te brengen. Op grond van de door de CdK afgegeven machtiging wordt dhr. Potjer, gedeputeerde Energie, Natuur, Omgevingswet, gemachtigd om de Samenwerkingsovereenkomst Nationaal Park Hollandse Duinen 2024-2028 namens de provincie te ondertekenen. De provincie ondertekent de Samenwerkingsovereenkomst Nationaal Park Hollandse Duinen 2024-2028 als bestuursorgaan en als rechtspersoon.

2 Voorafgaande besluitvorming

Op 2 oktober 2018 zijn Gedeputeerde Staten de “Samenwerkingsovereenkomst met stichting Nationaal Park Hollandse Duinen” aangegaan voor periode 2019-2020 met Dunea, Staatsbosbeheer en Stichting Nationaal Park Hollandse Duinen. De meest recente samenwerkingsovereenkomst waar de provincie Zuid-Holland partner in is heeft een looptijd tot en met 31 december 2023.

3 Proces

De samenwerking in Nationaal Park Hollandse Duinen sluit naadloos aan bij het ZH-PLG Kust en Duinen. Door alle inspanningen van NPHD lag en ligt er een zeer stevige basis met projecten voor de provincie om op door te werken in het ZH-PLG. De gebiedspartners NPHD zijn door hun reeds bestaande samenwerking daadkrachtige partners in het ZH-PLG Kust en Duinen. De drijfveer is en blijft echter wel het Nationaal Park. Daarom is het van belang de samenwerking in NPHD opnieuw kracht bij te zetten middels een nieuwe Samenwerkingsovereenkomst.

Naast de provincie heeft het Rijk, het ministerie van LNV, ook hernieuwde aandacht voor de nationale parken. Zij hebben samen met de provincies en de nationale parken een beleidsprogramma nationale parken opgesteld en voor de uitvoering daarvan 6,3 miljoen euro per jaar tot 2030 beschikbaar gesteld. Met dit nieuwe beleidsprogramma is de verwachting dat het Rijk via het ministerie van LNV en de provincies via het IPO, gezamenlijk beleids- en financieel verantwoordelijk worden voor de Nationale Parken. Besluitvorming hierover in IPO verband is voorzien begin 2024.

4 Participatie en rolname

Samen met meer dan 50 partners zet Stichting Nationaal Park Hollandse Duinen zich in om het gebied veerkrachtig, aaneengesloten en beleefbaar maken en mede daardoor de officiële status Nationaal Park te behalen. De participatie in het gebied wordt vanuit de NPHD werkorganisatie aangestuurd. De provincie Zuid-Holland is zowel ambtelijk als bestuurlijk betrokken bij de werkorganisatie.

5 Communicatiestrategie

De Samenwerkingsovereenkomst wordt op 6 november 2023 bij een bestuurdersbijeenkomst van Nationaal Park Hollandse Duinen ondertekend. Er is daarbij geen pers uitgenodigd. Er wordt wel een persbericht/ nieuwsbericht opgesteld wat iedere organisatie kan benutten.